

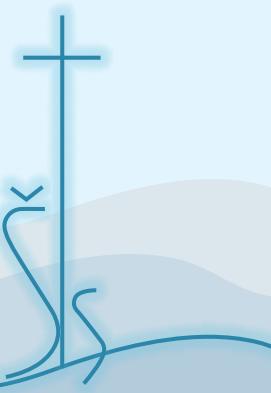

God. 2018./XLVIII.

Br. 2/189

ODJECI

iz života Provincije Presvetog Srca Isusova
Školskih sestara franjevaka – Split, Lovret

ODJECI

iz života Provincije Presvetog Srca Isusova
Školskih sestara franjevaka – Split, Lovret

God. 2018./XLVIII.

Br. 2/189

Sadržaj

Riječ uredništva.....	3
Riječ provincijalne predstojnice	5

IZ PROVINCIJALATA

Sa sjednica Provincijalne uprave	6
Obavijesti	7

ZBIVANJA I OSVRTI

Međuprovincijski susret odgojiteljica i provincijskih predstojnica.....	9
Tjedan molitve za duhovna zvanja.....	10
Pogled s ljubavlju na nutarnji svijet	11
Susret u kraljevskom gradu	12
Preko vidljivoga do Nevidljivog	13
Spasitelju pjevam svom.....	13
Mala vatrogasna olimpijada	14
Majka, žena, kraljica.....	14
Međunarodni dan obitelji u okviru projekta <i>Čet'ri stadjuna</i>	15
Dani fra Bernardina Sokola.....	15
Kod Sвете Nediljice u Vrani.....	16
Da njegova radost bude u nama.....	17
Zajednički izlet	17
Obljetnica granatiranja crkve i samostana Preobraženja Gospodinova na Prijekom	18
Stepinčevim stopama.....	19
Međuprovincijski susret sekcije za predškolski odgoj.....	20

JEKA IZ AFRIKE

Sestre juniorke u samostanu sestara trapistkinja u Murhesi.....	22
Dimenzija poštovanja u euharistiji	24

NAŠI POKOJNICI

Sestre naše Družbe	25
Rodbina sestara	25
Zahvale	25

LIST DRUŽBE

Najvažniji podaci iz života Majke Margarite Pucher.....	28
Mariborska provincija.....	28
Splitska provincija	30
Tršćanska provincija	31
Lemontska provincija.....	31
Mostarska provincija	32
Argentinsko-urugvajska provincija	33
Bosansko-hrvatska provincija	34
Austrijska provincija.....	35
Paragvajska provincija	36
Rimska regija.....	36
Generalna kuća.....	37

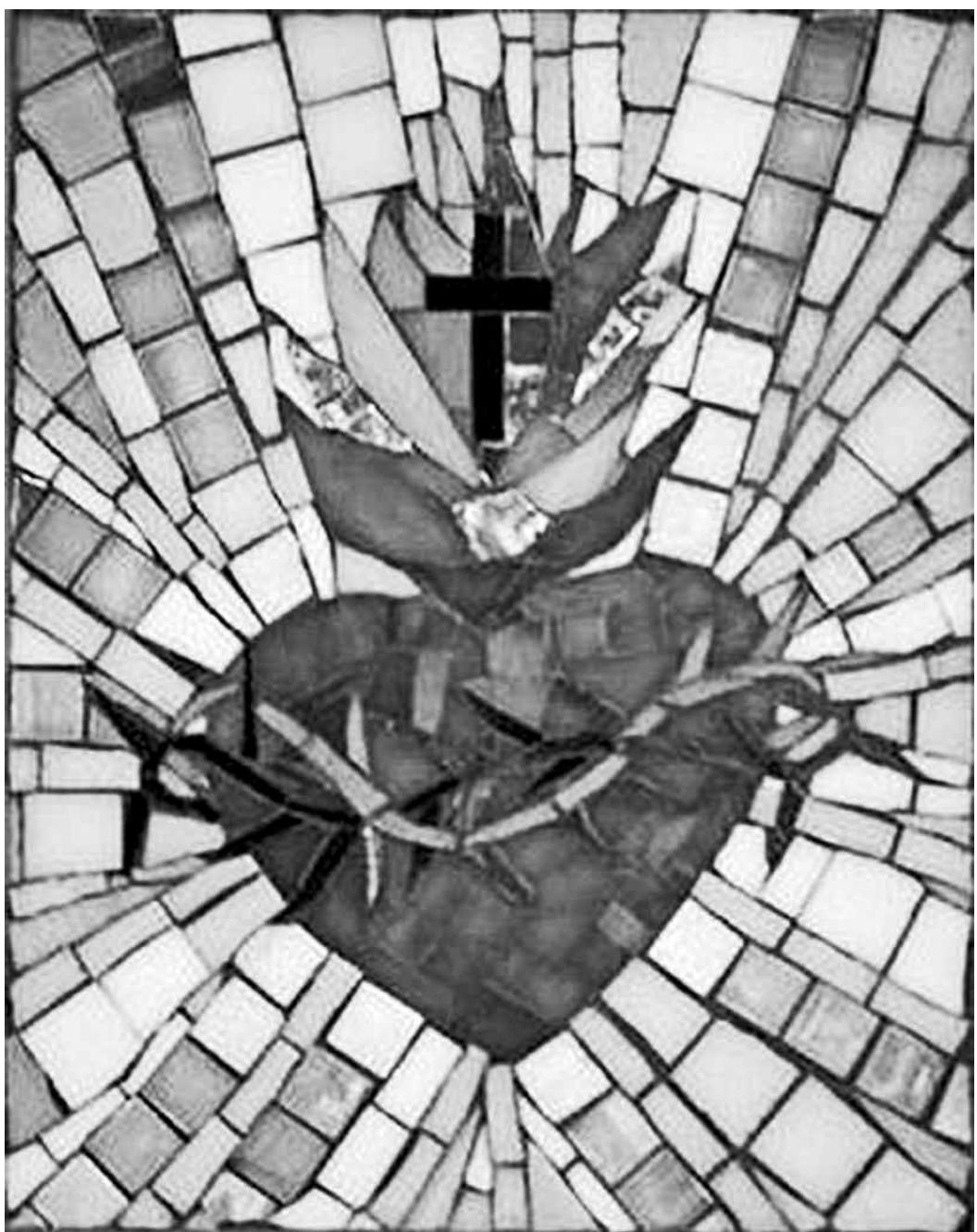
Riječ uredništva

Plodovi života i pastoralnog djelovanja, intenzivniji međuprovincijski susreti te obljetnice vezane uz značajnije događaje i osobe Družbe, ugrađuju se u život Provincije a donosimo ih i u ovom broju Odjeka. Svjedoče li o siromaštvu ili bogatstvu življenja, je li opravdano iz njihove ugrađenosti očekivati rast i životnost naših zajednica ili tek zamijetiti da ima prostora za konstruktivniju zauzetost pa i produbljivanje svijesti o potrebi za ulaganjem dubljeg, čvršćeg, stalnijeg – ostaje za preispitati.

Svakako, sve se sabire da bi bilo jasnije i poticajnije, te zadnju riječ ne bi trebalo imati udaljavanje *od Izvora* nego vraćanje *Izvoru*.

Znajući da je potrebno zastati, otisnuti se, povući i sve sagledati očima Onoga čijem smo Presvetom Srcu kao Provincija posvećeni, neka nam barem dio odmora bude *rezerviran za putovanje* vlastitim životom kako bi svaka od nas, iznutra osnažena, u zajednicu unosila naslijede vrijedno življenja kroz mnoge naraštaje. Možda onim istim žarom kao što je to činila Majka Margarita Pucher kojoj je, prigodom 200. obljetnice rođenja, posvećen i List Družbe u prilogu.

Vaše sestre iz uredništva!

Riječ provincijalne predstojnice

Drage sestre, nalazimo se na kraju školske godine i pred nama je vrijeme zasluženog odmora. Osrvtom na proteklo razdoblje nadam se da možemo biti zadovoljne postignutim i u duhu zdrave samokritike razmotriti na čemu nam je još poraditi. Bilo bi dobro da u dane odmora planiramo puteve osobnoga rasta i izgradnje zajednice, u kojoj jesmo i/ili u kojoj nam je biti.

Imajmo, sestre uvijek na umu da nam je vrijeme darovano i ne dopustimo se uljuljati u prosječnost zadovoljavajući se polovičnošću i mlakošću, njegujući ono što papa Franjo naziva "životarenjem". Mogućnost rada ili odmora koristimo za dobro, imajući na umu svetopisamsku opomenu: "Razmotrite pomno kako živite. Iskupljuite vrijeme jer dani su zli" (Ef 5, 15-16). Mi se pobrinimo da naši ne budu takvi. Za svaki dan tražimo blagoslov Božji i poticaje Duha, ne gubeći nikad iz vida da je život iz ovog odnosa temelj našemu pozivu i preduvjet plodnosti našega poslanja. Umjesto da tražimo vlastite putove i rješenja radije otvorimo prostor i prepustimo inicijativu Bogu makar se našem ljudskom oku naša rješenja činila sigurnijima. Nadam se da osnažujemo svoju vjeru tako da oslonjene na Božju Riječ možemo hoditi po vodi nesigurnosti naših života i ići za njim.

Vrijeme odmora i distance od svakodnevice neka bude i vrijeme preispitivanja naših nutri- na. Samo jedan korak u pravom smjeru nekada može značiti prevladavanje velike daljine. Možda je vrijeme da popravimo nešto urušeno, nadoknadimo štetu, izgradimo nešto novo. Ne odgađajmo jer već sutra to možda neće biti moguće na isti način. Sve što u nama nije od Istine, sve slabo, mrtvo, sve što ne može donijeti dostojan plod pozvane smo iskorje- njivati. Učinimo ono što samo mi možemo učiniti: pročistimo svoje srce i dopustimo da Bog u njemu diše. Imajmo pritom pred sobom Presveto Srce Isusovo čiju smo svetkovinu proslavile, otkrivajući nanovo njegove divote. Zagledane u Njega dopustimo da u nama intenzivnije zaživi milosrđe, ljubav, poniznost i smisao za žrtvu ne bi li i naš život postao vidljiviji odraz Njegove slave.

s. Andrea Nazlić, *provincijalna predstojnica*

O svetkovini Presvetog Srca Isusova, 2018.

IZ PROVINCIJALATA

Sa sjednica Provincijalne uprave

Split, 5. travnja 2018.

Provincijalna predstojnica s. Andrea Nazlić izvjestila je o proslavi 200. obljetnice rođenja M. Margarite Pucher, utemeljiteljice naše Družbe, 4. ožujka o. g. u Kapeli kod Radenaca u Sloveniji, njezinoj rodnoj župi, na kojoj je sudjelovala zajedno s provincijalnom savjetnicom s. Senkom Jenjić. Na proslavi je bila i vrhovna predstojnica s. Klara Šimunović koja se tom prigodom susrela s prisutnim provincijalnim predstojnicama i iznijela im plan proslave 150. obljetnice Družbe. Jubilarna godina će se otvoriti 16. rujna 2018. u Kući matici u Mariboru, a završiti 7. rujna 2019. godine također u Mariboru.

S. Andrea se osvrnula na pohod sestrama u Imotskom, Glonnu, sve tri zajednice u Zagrebu; u Splitu, Glagoljaška te u Kninu i Kaštel Lukšiću.

Razmotreni su i riješeni pristigli dopisi.

Split, 14. svibnja 2018.

Razmotren je dopis Vrhovne uprave u vezi Devetog susreta odgojiteljica i Prvog susreta sestara s privremenim zavjetima na razini Družbe predviđenima u 2019. godini, za koje se traže prijedlozi s obzirom na vrijeme, mjesto održavanja te moguće teme. Usuglašeni su traženi prijedlozi te je odlučeno da iz naše Provincije na susret dođu i četiri sestre s privremenim zavjetima iz DR Konga.

Razmotreni su također dopisi Hrvatske redovničke konferencije.

Provincijalna predstojnica s. Andrea Nazlić izvjestila je o:

- međuprovincijskom susretu odgojiteljica i provincijalnih predstojnica održanom 7. travnja o. g. u Sarajevu na kojem su sagledani ostvareni programi u početnom i trajnom odgoju te dogovoreni novi. Treći međuprovincijski turnus seminara za kućne predstojnice održat će se od 26. do 28. listopada u našem samostanu u Zadru;
- susretu članova Stalnoga vijeća Hrvatske biskupske konferencija s članicama Hrvatske redovničke konferencije koji se 3. svibnja o. g. održao u Zagrebu;
- pohodu sestrama u Splitu na Dobromu, u Zadru u sestrinskoj kući te samostanu Sv. Mihovila.

Razmotrene su i prihvачene teme mjesečnih duhovnih obnova i odgojno-obrazovnih sastanaka za 2018./19. godinu na temu *Nositeljice nade* koje su izradile članice provincijskog Vijeća za duhovnost.

Učinjen je osvrt na održane provincijske i međuprovincijske susrete, i najavljeni su skorašnji. Provincijalna predstojnica dala je neke informacije vezane uz predviđena događanja tijekom Jubilarne godine Družbe.

Razmotreni su i drugi pristigli dopisi.

s. Karolina Bašić, provincijalna tajnica

Obavijesti

Izbor u znanstveno zvanje. Naša s. Rebeka Anić, viša znanstvena suradnica Instituta društvenih znanosti Ivo Pilar – Područni centar Split, u ožujku 2018. godine izabrana je u znanstveno zvanje znanstvene savjetnice u interdisciplinarnom području znanosti (izborna polja: 6.02. teologija; 8.06. rodni studiji).

Međuprovincijski susret odgojiteljica i provincijalnih predstojnica održan je 7. travnja 2018. u provincijalnom središtu Bosansko-hrvatske provincije u Sarajevu. Na susretu su prvi put sudjelovale i sestre iz Mariborske provincije. Iz naše Provincije, uz provincijalnu predstojnicu s. Andreu Nazlić, nazočile su sve tri odgojiteljice: s. Željka Čeko, s. Karolina Bašić i s. Lidija Bernardica Matijević.

Priprema za proslavu 150. obljetnice Družbe. U našem samostanu u Zagrebu, Jordanovac 55, održan je 21. i 22. travnja 2018. godine prvi sastanak povjerenstva za pripremu proslave 15. obljetnice utemeljenja naše Družbe. Sastanku su predsjedale zamjenica vrhovne predstojnice s. Vida Tomažić i vrhovna savjetnica s. Lidija Glavaš. Uz sestre iz Mariborske, Mostarske i Bosansko-hrvatske provincije, iz naše Provincije sudjelovale su s. Mirja Tabak i s. Marija Petra Vučemilo.

Seminar za sestre juniorke. Na godišnjem seminaru za sestre s privremenim zavjetima u organizaciji Povjerenstva za početnu formaciju redovnika i redovnica Hrvatske redovničke konferencije održanom 27. i 28. travnja 2018. u samostanu sestara Službenica Milosrđa na Kamenu u Splitu sudjelovale su naše s. Marina Fuštar i s. Marija Matanović. Voditelj seminara na temu *Afektivna zrelost u duhovnom životu* bio je don Đuliano Trdić, dr. med. i mr. psych.,

voditelj Centra za savjetovanje Riječke nadbiskupije.

Ređenje biskupa Hvarsko-bračko-viškoga. Provincijalna predstojnica s. Andrea Nazlić nazočila je svečanom slavlju biskupskoga ređenja mons. Petra Palića 30. svibnja u Hvaru u katedrali Sv. Stjepana I., pape i mučenika. Iz naše Provincije još su bile provincijalna tajnica s. Karolina Bašić te s. Matija Drmić i s. Marija Petra Vučemilo.

Duhovno-rekreativni susreti. U Kninu je 1. svibnja održan susret sestara katehistkinja, voditeljica liturgijskoga pjevanja, sakristanka i sestara koje obavljaju razne kućanske poslove. Okupilo se dvadesetak sestara. Susretu je nazočila i s. Andrea Nazlić.

Dana 5. svibnja u Gospinom svetištu u Vepricu održan je međuprovincijski susret sestara koje rade u zdravstvenim i socijalnim ustanovama. Sudjelovalo je devet sestara iz Mostarske i jedanaest iz naše Provincije. I na ovom susretu sudjelovala je naša provincijalna predstojnica.

Međuprovincijski susret sestara i djelatnika koji rade u sestrinskim dječjim vrtićima odvijao se od 15. do 17. lipnja u Zadru i na otoku Pagu. Sudjelovalo je dvanaest djelatnica a bila je i s. Tamara Bota, zamjenica provincijalne predstojnice.

Pohod sestrama u DR Kongo. Provincijalna predstojnica s. Andrea Nazlić i provincijalna savjetnica s. Željka Čeko otputovalle su 16. svibnja u službeni pohod sestrama u DR Kongu. S njima se, nakon dužeg boravka u Domovini zbog zdravstvenih razloga, u svoju misijsku postaju vratila i misionarka s. Mirjam Penić. S. Andrea i s. Željka vraćaju se 27. lipnja.

Dani fra Bernardina Sokola, franjevca glazbenika i hrvatskog mučenika povodom 130. godišnjice njegova rođenja održani

su od 18. do 20. svibnja. U obilježavanju tog spomena sudjelovao je i zbor naših sestara s Lovreta 19. svibnja u Kaštel Sućurcu u kino dvorani "Sv. Juraj" prilikom praizvedbe dramskog recitala "S Gospom na Hladi užežin mučeničke smrti". Nekoliko sestara je sudjelovalo i na simpoziju u Kaštel Sućurcu te u euharistijskom slavlju u franjevačkoj crkvi Sv. Ante u Splitu na Poljudu.

50. obljetnica salezijanaca u Splitu. Na završnoj proslavi 50. obljetnice dolaska salezijanaca u Split-Kman 27. svibnja 2018. godine, sudjelovale su provincijalna savjetnica s. Senka Jenjić i s. Marija Petra Vučemilo.

Studijsko-rekreacijski dan. U organizaciji Povjerenstva za početni redovnički odgoj pri Hrvatskoj redovničkoj konferenciji 29. svibnja upriličen je tradicionalni izlet kandidatkinja, postulantkinja i novakinja s njihovim odgojiteljicama iz različitih družba koje djeluju u Republici Hrvatskoj. Posjetile su Visovac, Nacionalni park Krka i Šibenik. Iz naše Provincije uključile su se odgojiteljica s. Lidija Bernardica Matijević s postulantkinjom Andđelom Crnjac i kandidatkinjom Katarinom Znaor.

Posjet sestara iz Lemonta. Od 28. svibnja do 2. lipnja u našoj su Provinciji boravile dvije sestre Sjevernoameričke provincije: s. Barbara Markovich i s. Mary Terese Giblin koje su uz obilježavanje jubileja svoga redovničkog života, 50. i 25. obljetnice, posjetile sestre naših provincija u Europi. Kod nas su bile u Dubrovniku i Splitu.

Na proslavi 150. obljetnice dolaska Milosrdnih sestara Sv. Križa iz Švicarske u Đakovo, 9. lipnja 2018. godine, sudjelovale su provincijalna savjetnica s. Sanja Stojić i s. Marija Petra Vučemilo. Na velebno

slavlje pod motom *Otajstvo križa sjaji se*, uz domaće sestre, okupili su se brojni uzvanici da bi s Hrvatskom provincijom Milosrdnih sestara sv. Križa podijeli radost i zahvalnost Bogu za čudesna Božja djela što ih je kroz proteklih 150 godina, po njihovom životu i radu izveo za dobro hrvatskog naroda i Crkve u životima svih onih kojima su predano služile.

Duhovne obnove uz jubileje redovničkoga života i polaganje doživotnih zavjeta. Srebrene jubilantkinje će imati duhovnu obnovu u našem samostanu u Zadru od 25. do 30. kolovoza 2018. a predvoditi će je o. Jeronim Marin, prior benediktinskog samostana na Čokovcu. Za zlatne jubilantkinje, od 2. do 7. rujna u našem samostanu u Trpnju, duhovnu obnovu predvoditi će fra Krunoslav Kolarić. S. Marina Fuštar će pripremu za polaganje doživotnih zavjeta imati kod benediktinaca na Čokovcu od 22. do 27. srpnja 2018. godine. S njome će biti s. Josipa Otahal, dominikanka, koja se također priprema za polaganje doživotnih zavjeta. Drugi dio pripreme s. Marina će imati u Međugorju od 30. srpnja do 3. kolovoza. Daljnji program imat će s odgojiteljicom s. Željkom Čeko.

Seminar za medicinske sestre u organizaciji Hrvatske redovničke konferencije (HRK) održat će se u Nadbiskupijskom centru za pastoral mladih Ivan Pavao II. u Sarajevu na temu *Imaj srca...* pod vodstvom mons. Pere Sudara, pomoćnoga sarajevskog biskupa. Susret počinje 5. listopada u 16.30 sati a završava ručkom 7. listopada 2018. godine. Prijave slati na: s. Mirjana Tomašević mob: 098 1871 149; tomasevicmirjana@gmail.com; s. Ružica Oršolić 092 237 7670; ruzaor@gmail.com. Zadnji dan prijave je 20. rujna 2018. Troškove kotizacije snosi HRK.

ZBIVANJA I OSVRTI

Međuprovincijski susret odgojiteljica i provincijskih predstojnica

U provincijskom sjedištu u Sarajevu, 7. travnja 2018. održan je redoviti 40. međuprovincijski susret odgojiteljica i provincijskih predstojnica naših triju provincija hrvatskog govornog područja. Susretu su nazočile sve odgojiteljice, te uz našu s. Andreu Nazlić, provincijsku predstojnicu, s. Petra Bagarić, zamjenica provincijske predstojnice Provincije Svete Obitelji Mostar i s. Kata Karadža, provincijska predstojnica Bosansko-hrvatske provincije Prečistog srca Marijina. Pridružile su nam se također i s. Terezija Tomazin, provincijska predstojnica Provincije Bezgrešnog začeća Maribor, i s. Metka Vrabić, odgojiteljica juniorki.

Susret je službeno započeo molitvom i euharistijskim slavljem u samostanskoj kapeli Prečistog Srca Marijina, kojeg je predslavio fra Jozo Marinčić, provincijal Franjevačke provincije Sv. Križa Bosne Srebrenе. Oslanjajući se na svetopisamski tekst dotičnog dana (Mk 16, 9-15), istaknuo je ulogu učenika u onome što su vidjeli i čuli, primjenivši je na poslanje pozvanih u sadašnjem vremenu. Navodeći Isusove riječi: „*Što tražite živoga među mrtvima*“ ukazao je na toliku pogrešna ljudska traženja u povijesti čovječanstva i skrenuo pozornost na metaforu groba kao pogrešnog mjesta na kojemu se Bog ne može naći.

Progovorivši o onima koji Krista traže u zajednici kroz lik apostola Tome, fra Jozo je istaknuo zajednicu kao mjesto susreta s Kristom: u dijeljenju, pomoći, razumijevanju, te ju kao takvu trebamo očuvati od gube današnjeg svijeta – ravnodušnosti. *Ravnodušnost ubija, hlađi ljubav, ona razara zajednicu, rastaće je. Stoga, trudimo se čuvati da nas potpuno ne zahvati ravnodušnost. Krist nas poziva na oduševljenje, jer je uskrsnuo za nas i zbog nas kako*

bismo i mi mogli zajedno s Njim uskrsnuti. Fizički ga nismo vidjeli, ali pozvani smo vjerovati i svjedočiti o Kristovu uskrsnuću, istaknuo je fra Jozo u svojoj propovijedi.

Riječi pozdrava i blagoslova na početku radnog dijela, uz s. Katu Karadža koja je Majku Margaritu predstavila kao ženu majčinskog srca prožetu intuicijom, ustrajnošću, poniznošću, poduzetnošću, brigom i ljubavlju prema svima koji su joj bili povjereni, uputila je i s. Klara Šimunović, vrhovna predstojnica Družbe. Potakнуvši nas da u otvorenosti Duhu Svetom planiramo početni i trajni odgoj u sestrinskom ozračju zahvalnosti za 200. godišnjicu rođenja naše Utemeljiteljice, i u svjetlu pripreme našega Jubileja – 150. godišnjice osnivanja Družbe.

Rad je nastavljen izvješćima i razmjenom iskustva odgajateljica na temu „Refleksija na proteklu godinu i zajedničko planiranje”, a zaključno su provincijske predstojnice informirale o planovima vezanima za trajni odgoj u vlastitim provincijama kao i o nekim prijedlozima za obilježavanje 150. obljetnice Družbe.

Posjetom Franjevačkom samostanu, crkvi i muzeju te zajednici sestara u obnovljenoj kući u Fojnici završen je ovaj naš ovogodišnji susret.

Tjedan molitve za duhovna zvanja

U nedjelju Dobrog pastira, 22. travnja ove godine, započeo je tjedan molitve za duhovna zvanja koji je u Splitsko-makarskoj nadbiskupiji obilježen s dva molitvena susreta. Prvi je održan u ponедjeljak 23. travnja u kapeli Nadbiskupskog sjemeništa, a predvodio ga je fra Tomislav Hrštić kroz euharistijsko slavlje i klanjanje pred Presvetim oltarskim sakramenton. Fra Tomislav je zazivao Gospodina da nam pošalje nova duhovna zvanja, osobe koje će biti neumorne u Njegovoј službi, te preporučio one koji ju već vrše da uz Božju milost ustraju do kraja.

Drugi susret, upriličen 26. travnja u crkvi Gospe od Zdravlja, animirali su don Jure Bjeliš, povjerenik ureda za duhovna zvanja Splitsko-makarske nadbiskupije, i fra Josip Repeša, povjerenik ureda za duhovna zvanja franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja. U uvodnim riječima don

Jure je naglasio važnost Božje inicijative u duhovnom pozivu. Božji glas treba čuti, i odgovoriti na njega, što se može ostvariti na razne načine. Zatim smo poslušali četiri svjedočanstva o duhovnom pozivu. Iznijeli su ih dijecezanski i franjevački bogoslov, sjemeništarac Nadbiskupskog sjemeništa i ja, Andjela C. Potom je uslijedilo klanjanje pred izloženim Svetootajstvom uz meditaciju teksta i pjesmu. Tekstovi su bili na teme: kako biti Kristov, važnost posjedovanja duha siromaštva, ljubav prema sebi, bližnjemu i svijetu. Pjesme su izvodili članovi zbora Nadbiskupijske klasične gimnazije don Frane Bulić, zajedno s redovnicama i bogoslovima uz instrumentalnu pratnju a pod ravnanjem s. Lidije Bernardice Matijević.

Zaključnom molitvom za duhovna zvanja te pjesmom *Gospodin je pastir moj* završili smo ovaj susret.

Andjela Crnjac

Pogled s ljubavlju na nutarnji svijet

U organizaciji Hrvatske redovničke konferencije i ove je godine, 27. i 28. travnja, održan susret sestara s privremenim zavjetima svih redovničkih družbi prisutnih na našim prostorima. Sastale smo se u našem susjedstvu, u duhovnom centru Oaza sv. Marije Krucifikse sestara Službenica milosrđa na Kamenu. Susret, edukativno-rekreativnog karaktera, predvodio je don Đuliano Trdić, psiholog i svećenik Riječke nadbiskupije. Oko šezdeset sestara juniorki sa svojim odgojiteljicama, kroz ova dva dana prisustvovalo je nizu zanimljivih i korisnih predavanja na temu *Afektivna zrelost u redovništvu*. Naše razmišljanje o afektivnoj (ne)zrelosti započeli smo katekizamskom konstatacijom da su emocije dar Stvoritelja, po sebi ni dobre ni loše, ali o načinu na koji se s njima ophodimo u mnogome ovisi kvaliteta našeg života.

Umjesto o općepoznatom utjecaju emocionalne inteligencije na životni uspjeh, naš voditelj se usredotočio na utjecaj emocija na duhovni život. Afektivna nezrelost uzrokuje i duhovnu nezrelost, odnosno neki grijesi i nezdrava stanja u kojima katkad bivamo zarobljeni uzrokovani su često neosviještenim emocijama kojima nismo u stanju vladati. U tom smislu govorio je o agresiji (neutralnoj emociji) i onom što je uzrokuje a onda i o načinu ophođenja s grijehom, odnosno o osjećaju krivnje i stida i njihovoj ulozi u dinamici odnosa čovjeka s Bogom i s drugim ljudima. U jednom od predavanja riječ je bila o, svima nama dobro poznatim, psihološkim mehanizmima obrane koje koristimo u trenucima kad se stvarnost ne podudara s našim željama i opasnosti da nam dominantni mehanizam obrane ne postane druga narav. Najkonkretnija tema ticala se krize u redovničkom životu i načina ophođenja s njom. Kriza, ukoliko ju se prihvati, može i treba biti vrijeme pročišćenja, rasta i sazrijevanja, mijenjanja štetnih obrazaca ponašanja i loših navika. Koliko će to uistinu i biti ovisit će umnogome i o našem osobnom stavu. Ako i ne možemo utjecati na nju u svakom trenutku biramo kako ćemo se postaviti prema stvarnosti i upravo taj izbor najbolje pokazuje ono što jesmo i određuje kvalitetu našeg dalnjeg hoda.

Sudeći prema ozračju na predavanjima, interesu i sudjelovanju sestara a i međusobnim razgovorima, moglo se vidjeti koliko je među sestrama razvijena svijest o važnosti (samo) odgoja i brige za ovu, tako važnu, dimenziju naših osoba. Već smo uvidjele da ova nikad dovoljno istražena njiva naših nutrina, da bi bila plodna, zahtijeva stalni i mukotrpan rad. Bilo bi neodgovorno nemarom i zapuštanjem samih sebe zakočiti vlastiti rast i štetiti životu drugoga. Zrelost, pa i duhovna, reče nam don Đuliano, očituje se u sposobnosti učenja iz stvarnosti. Prije svega svoje vlastite, nuturnje, kakva god ona bila. A sve počinje iskrenim i dobrohotnim pogledom u sebe, jer je naučiti gledati s ljubavlju na svoj nutarnji svijet prvi korak prema duhovnom zdravlju.

s. Marina Fuštar

Susret u kraljevskom gradu

Prvi dan mjeseca svibnja upriličen je u kraljevskom gradu Kninu susret sestara domaćinske službe, katehistkinja, orguljašica i sakristanka naše Provincije. Nakon okupljanja i međusobnog pozdravljanja u sestrinskoj kući, susret smo započele misnim slavljem u crkvi Sv. Josipa, nedaleko od naše kuće uz franjevački samostan.

Nakon mise posjetile smo Kninsku tvrđavu i muzej Oluja '95. Uz stručno vodstvo kustosa muzeja, profesora povijesti Gorana Mrnjevca, slušale smo između ostalog i o neustrašivosti fra Luje Maruna koji je pod cijenu života neumorno iskopavao brojne dragocjenosti da bi godine 1893. osnovao prvi Muzej hrvatskih arheoloških spomenika u Kninu. Prisjetile smo se davne i bliže bogate povijesti hrvatskoga naroda i još jedanput se uvjerile koliko je kroz povijest napačena naša zemlja i koliko je dragocjena tako mukotrpno i krvlju stečena sloboda.

U popodnevnim satima posjetile smo crkvi Gospe Velikoga Hrvatskog Krsnog Zavjeta, slap Krčić i selo Biskupiju gdje se nalaze temelji crkve sv. Marije u čijim je ostacima pronađen najstariji sačuvani marijanski lik u Hrvatskoj - Pralik Gospe Velikoga Zavjeta, a pronašao ga je 1892. godine gore spomenuti fra Lujo Marun kojega se smatra ocem hrvatske arheologije. Crkva sv. Marije je bila stolna crkva hrvatskog dvorskog biskupa, izgrađena je u 9., a obnovljena u 11. stoljeću pod pokroviteljstvom kralja Zvonimira, a uz nju je po nacrtu Ivana Meštrovića godine 1938. sagrađena sadašnja crkva Naše Gospe.

Hvala sestrama koje su bile u mogućnosti doći i učiniti ovaj susret ugodnim i lijepim. Hvala sestrama u Kninu koje su nas srdačno dočekale i ugostile, kuharicama samostana Sv. Ante, gvardijanu fra Marku Duranu, fra Mariju i ostaloj braći franjevcima na gostoprivrstvu i zajedništvu.

Hvala svim hrvatskim braniteljima!

s. Dragica Karlić

Preko vidljivoga do Nevidljivog

Sve je mirisalo na obilatu skromnost, a skromnost redovito rađa bogatstvom, nekada nakon duga čekanja, a ponekad istog dana ili trena. Tako se to dana 5. svibnja o. g. dogodilo nama, sestrama iz medicinske i socijalne službe. Nismo tražile ni daljinu, niti gledale prema visinama. Htjele smo, slaveći Boga u prirodi, doživjeti nešto od ljepote zajedništva. I dogodilo se, jer Bog u svojoj nemjerljivoj ljubavi daje obilato, više nego smijemo očekivati i nego smo zaslужili, a zaslужili jesmo - ništa.

Bilo nas je dvadeset, devet sestara iz Mostarske, a jedanaest iz naše provincije. Išle smo preko Tugara, Gata i legendarne Mile Gojsalić do Svetišta sv. Leopolda Mandića u Zakućcu. Opet sve odiše divnom skromnošću. I svetac i svetište. Pomolile smo se i ljubile moći sveca u čvrstoj nadi i vjeri. Nakon Zakućca uputile smo se u Gospino svetište Vepric. "Kao u Lurdu", komentirala je jedna sestra koja je prvi put u Vepricu. Dočekala nas je Majka Lijepa ljubavi, Gospa Lurdska u prekrasnoj prirodi, samozatajni domaćin svetišta don Mijo Šurlin i fra Ante Čovo koji je s nama slavio Misu i to pjevanu, jer, sestrice su bile raspjevane. Da, da, zna i medicina pjevati i slušati, a ne samo služiti. Jedna fra Antina rečenica bila mi je tvrda i dovoljna, a glasi: "Tko nije spremjan biti mučenik ne može biti Isusov učenik". Svatko od nas zna gdje je, a Bog zna sve. Pa, ravnajmo se!

Nakon ukusnog i bogatog ručka u don Mijinoj kuhinji, molile smo i šetale, razgovarale i pjevale, divile se i zahvaljivale i - fotografirale se. Šlag smo imale u Vepricu, a dočekao nas je i u Makarskoj kod s. Edite Šolić. Bila je vidljivo radosna i uzbudjena što je imala priliku počastiti nas sa svime što fra Jure Radića ostavština ima. Ponovno sama ljepota boja, oblika i mirisa.

Hvala svima koje smo danas susreli, iznad svega Isusu i njegovo Majci Mariji! Radošću ispunjena srca, vratile smo se svojim kućama.

s. Rahela Tojčić

Spasitelju pjevam svom

U zajedništvu s djecom, roditeljima i djelatnicima našeg vrtića, okupili smo se 11. travnja u sestrinskoj kapeli u Zadru na euharistijsko slavlje koje je predvodio fra Nikola Barun iz samostana Sv. Mihovila. Na početku slavlja fra Nikola se prigodnim riječima obratio djeci, a u homiliji je istaknuo značajnu zadaću odgoja djece, posebno odgovornu i nezamjenjivu

ulogu roditelja u odgojnem procesu, koja se u današnjem vremenu ni po čemu ne može smatrati jednostavnom. Osvijestio je također da odgoj nije prepušten samo roditeljima, nego i drugim ustanovama te da različite okolnosti utječu na nedostatak vremena potrebnog za nemale roditeljske i odgojtelske izazove. *Uskršli Krist neka vam bude snaga i uporište u svim nastojanjima da djecu, koja dolaze u vaš katolički vrtić, odgajate u ljudskim i kršćanskim vrednotama,* poručio je fra Nikola.

Djeca su, uz pratnju odgojiteljice Lucije Stipčević, obogatila misno slavlje tijekom kojeg su se smjenjivale brižno uvježbane pjesme: *Spasitelju pjevaj svom, Glas zvona, Dodji, dodji nam Gospode,* a na kraju je uslijedila gotovo neizostavna na svim našim slavlјima - *Vijek hvaljen budi.*

s. Mirjana Puljiz

Mala vatrogasna olimpijada

Na blagdan sv. Florijana, zaštitnika vatrogasca, na terenu sportskog centra „Jure Bakotić“ u Kaštel Gomilici održana je tradicionalna 9. Mala vatrogasna olimpijada.

Brzinu, snalažljivost i spretnost u igrama po uzoru na vježbe odraslih vatrogasca, pokazala su djeca u 28 ekipa iz gradskih, privatnih i vjerskih vrtića s područja Grada Kaštela. Cilj ovog natjecanja je učvršćivanje prijateljskih odnosa među sudionicima, razvijanje tjelesne sposobnosti, kao i posvećivanje humanosti i ljudske solidarnosti među djecom predškolskog uzrasta, ali i upoznavanje najmlađih s drugom, opuštenijom stranom vatrogastva.

Najbolja i najspretnija ekipa i ove godine bile su „naše“ Pčelice iz Kaštel Lukšića. Uz brižne poticaje svojih odgojiteljica, s. Krune i s. Davorine, marljivo su se pripremale za ovo natjecanje i bile nagrađene u sedam disciplina te su osvojivši najveći broj bodova osigurale sebi titulu najboljih. Drugo mjesto pripalo je ekipi DV Čarobni Pianino, a treće ekipi DV Trešnjica.

Neka zagovor sv. Florijana prati sve naše hrabre vatrogasce, a naše Pčelice neka nastave hrabro naprijed – na krilima pobjede...

s. Lucija Bilokapić

Majka, žena, kraljica

Obilježavanjem Majčinog dana 11. svibnja u našem vrtiću u Zadru izrazili smo zahvalnost, ljubav i poštovanje svim našim majkama, Majci Božjoj i majci domovini Hrvatskoj. Brižno pripremljen program odgojiteljica vrtića animirala je mama Jelena Matek, a u svome obraćanju mamama posvjedočila je: *Bog nam je dao posebnu ulogu u životu naše djece. Najviše je to pokazao kad je svoga sina Isusa povjerio Djevici Mariji koja ga je brižno čuvala i odgajala. Neka nam njezina požrtvovnost bude primjer dobrog majčinstva. Kao što majka ljubi svoje dijete, tako i Marija svojim plaštem štiti svakoga tko se njezinu zagovoru utječe.*

Pozornica je dočaravala proljeće i prirodu u kojoj sve cvjeta. U program su bile uvrštene vesele dječje pjesme s pokretima, priča *Maminih pet minuta*, te scenski prikaz *Svađa u cvjetnjaku* kojim su naši najmlađi kao vrsni plesači i zabavljači iznenadili roditelje i sve prisutne. Nisu izostale ni pjesme i recitacije posvećene Majci Božjoj i na kraju pjesma - *Jedna je Hrvatska*. Prigodno iznenađenje djeca su mamam priredila cvijećem koje su sami zasadili i brižno uzgajali s tetama.

s. Mirjana Puljiz

Međunarodni dan obitelji u okviru projekta *Čet'ri staduna*

Pod pokroviteljstvom Splitsko-dalmatinske županije i podršku grada Splita i Vrlike upriličena je proslava Međunarodnog dana obitelji, u okviru projekta *Čet'ri staduna*. U programu proslave sudjelovale su brojne ustanove socijalne skrbi i udruge s područja Splita, Sinja i Vrlike, uključujući i naš lovretski Dom za starije i nemoćne. Nakon uvodnih pozdrava dožupana Luke Brčića i nadbiskupa Marina Barišića, pred prepunom sjemenišnom dvoranom započeo je dvosatni program u kojem je nastupilo oko 150 korisnika ustanova socijalne skrbi: osoba s posebnim potrebama, djece, starijih i nemoćnih. Kroz pjesmu, recitaciju, ples i scenske prikaze naši glumci i pjevači dočaravali su nam na dirljiv način smjene godišnjih doba. Za godišnje doba jeseni bili su zaduženi korisnici našeg Doma u suradnji s udrugom Srce i učenicima OŠ Spinut. U izvedbi je sudjelovalo i Hrvatsko

nadzemlje režijom kratkog filma *Životna godišnja doba*. Kroz nastup svake pojedine grupe otkrivao se uloženi golemi trud praćen velikom ljubavlju a nagrađen radošću koja se širila s pozornice ispunjujući dvoranu i, vjerujem, svako srce. Dijelili smo osjećaj darovanosti prisutnošću malenih među nama na kojima se možda najviše naslućuje ostvarenje Kristova blaženstva obećanog siromasima duhom. Oni su nam dar, znak i zadatak. I dok mi njima pomazemo u običnim stvarima oni nas uče puno važnijem – kako biti više ljudi. Vjerujem da je svakog od nas ovaj susret prepun istinske čovječnosti ispunio zahvalnošću za sve koji skrbe o potrebitima a, na poseban način, i za osobe s posebnim darom – da ljudsku dobrotu čine vidljivom.

s. Marina Fuštar

Dani fra Bernardina Sokola

“Dani dr. fra Bernardina Sokola, franjevca glazbenika i hrvatskog mučenika”, povodom 130. godišnjice njegova rođenja, upriličeni su u Kaštel Sućurcu od 18. do 20. svibnja 2018. godine. Tom prigodom u kino dvorani “Sv. Juraj” praizveden je dramski recital Renate Dobrić “S Gospom na Hladi užežin mučeničke smrti” u režiji dramske nacionalne prvakinja HNK-a Split Ksenije Prohaska. Uvodni govor održao je fra Bernardin Škunca, istaknuvši Sokolovu

zanesenost i ljubav u svemu što je radio, njegovo bogoljublje, čovjekoljublje, prirodoljublje i domoljublje koji su zapravo i bili *krivica* u očima njegovih nasilnika.

U glazbeno-meditativnom program lik fra Bernardina Sokola uprisutnio je i interpretirao Špiro Boban, tenor splitskog HNK-a, pjevajući fra Bernardinove Angeluse i druge pjesme uz glasovirsku pratnju Rozarije Samodol. Najtanjanije misli i osjećaje koje je Sokol proživljavao u svojoj duši utjelovio je glas naratora Pere Eranovića. Sve je bilo popraćeno pozadinskim prikazima kaštelskih prizora onoga vremena koji su se duboko usjekli u fra Bernardinovo biće i ispunjali ga iskonskom ljepotom i skladnom jednostavnosću. Glazbenom ugodaju pridonijeli su župni zbor Kaštel Sućurca te zbor naših sestara s Lovreta, a fra Bernardinova privrženost i pobožnost Mariji približena je *razgovorom s Marijom*.

Fra Bernardin Sokol, najpoznatiji skladatelj sakralne glazbe svog vremena, rođen je u Kaštel Sućurcu, 20. svibnja 1888., za svećenika je zaređen 1912. godine, doktorirao je teologiju i muzikologiju ostavivši iza sebe veliki opus svjetovne i crkvene glazbe. Na otočiću Badiji kod Korčule godine 1944. lažno je optužen za izdaju partizana koji su presudili njegovom životu. Sokolovo svjedočanstvo čvrste i nepokolebljive vjere, zapečaćene nepravednom i tragičnom smrću, i danas još uvijek nedvojbeno potiče na zahvalnost Bogu.

Anđela Crnjac

Kod Svetе Nediljice u Vrani

Za djecu, roditelje i djelatnice našeg vrtića u Zadru, upriličen je duhovno-rekreativni izlet u Vranu, gdje smo u župnoj crkvi Svetе Nediljice euharistijskim slavljem koje je predslavio župnik don Šimun Šindija, započeli naš susret. U prigodnoj homiliji potaknuo je djecu na

poslušnost roditeljima, a roditeljima je naglasio važnost odgovornog i hrabrog roditeljstva koje umije poučiti ispravnim vrijednostima i razborito se oduprijeti dominantnom mentalitetu današnjeg društva koje je, nažalost, sve manje naklonjeno obitelji. Nakon predaha u crkvenom okruženju posjetile smo vidikovac Kamenjak, gdje se u kapeli Svih Svetih nalazi grobna jama koja nas je podsjetila na našu bremenitu povijest.

s. Mirjana Puljiz

Da njegova radost bude u nama

U samostanu u Sinju održana je 26. svibnja duhovna obnova za učenike sedmih i osmih razreda osnovne škole s područja Sinja i okolnih mjesta. U odabiru teme važnost smo dali *radosti*, toj pomalo zapostavljenoj pratiteljici autentičnog kršćanskog života. Nadahnuće za svoje promišljanje tražili smo radeći na evanđeoskim tekstovima Ivanova evanđelja (Iv 15). Kroz razgovor, izlaganje, grupni rad i meditaciju pokušali smo dodirnuti bit - najdublji razlog potpune radosti Kristovih učenika razotkrivajući usput sve naše lažne, površne, kratkotrajne, sitne sebične radosti koje nas udaljavaju od istinskog vrela naše životne ispunjenosti i

sreće. Složili smo se da prave radosti nema bez drugih i uvidjeli presudnu važnost našeg stava, opredjeljenja i životnih izbora za ostvarenje i življenje radosti u našem životu. Susret smo, sukladno temi, začinili igrom i ugodnim druženjem a zaokružili ga prigodnom zakuskom dogovarajući usput naš, nadamo se, skori sastanak. Razišli smo se u prekrasno svibanjsko predvečerje radosni i zahvalni za sve Božje darove, poglavito za dar koji uživamo svaki dan, dar života - života u izobilju.

s. Marina Fuštar

Zajednički izlet

Dana 29. svibnja 2018. godine u organizaciji Povjerenstva za početni redovnički odgoj pri Hrvatskoj redovničkoj konferenciji upriličen je tradicionalni izlet kandidatkinja, postulantkinja i novakinja s njihovim odgojiteljicama iz različitih družbi koje djeluju u Republici Hrvatskoj. Obišle smo tri lokacije: otočić Visovac, NP Slapove Krke i Šibenik.

Na Visovac smo došle u jutarnjim satima, te smo u crkvi Gospe Visovačke slavili misu koju je predvodio fra Jure Tomašević, odgojitelj novaka provincije Presvetog Otkupitelja. Priču o Visovcu čule smo od fra Bože Duvnjaka, gvardijana visovačkog samostana. Najprije smo ukratko čule o crkvi koju resi drveno Kristovo raspelo. Gledajući s jedne strane iz profila Kristovo lice vidimo njegov mili pogled prema nebu upućen Ocu, a s druge strane profila na licu zapažamo gorčinu i bol. Kipar Ivan Meštrović je rekao da je to raspelo najbolje i

domišljatije od svih njegovih djela. Crkva ima dva glavna oltara: Gospe od Milosti i Svetog Križa.

Saznale smo da su franjevci na Visovcu imali vrlo težak život, posebno u 17. stoljeću kada su bili prisiljeni napustiti samostan, koji je bio spaljen i kojemu je predstojao dugi period do ponovne obnove. Posjetile smo i muzej u kojem su izložene arheološke iskopine pronađene u visovačkom okruženju, značajne knjige, umjetničke slike te liturgijski predmeti i misno ruho.

Nakon obilaska otočića krenule smo prema slapovima rijeke Krke, pješačeći stazom dugom oko 2 km, divile smo se ljepotu krajolika, raznolikosti biljnog i životinjskog svijeta te međusobnom druženju.

Put nas je dalje vodio u Šibenik, sestrama franjevkama od Bezgrješne, koje su nas srdačno ugostile, pokazale samostan, a u pratinji jedne sestre smo razgledale grad. Na jednostavan i zanimljiv način nam je približila bogatu prošlost šibenčana koji su iznimno štovali sv. Mihovila arkanđela. Iskusili su da im uslišava molitve, pa su njemu u čast podizali brojne spomenike. Posjetile smo i nacionalno Svetište sv. Nikole Tavelića. Na kraju smo razgledale i katedralu sv. Jakova koja je posebna po tome što su strop i kupola građeni romaničkim, a ostalo gotičkim stilom.

Malo smo se odmknuli od svakodnevnice promatrajući prirodne ljepote. Svaki nam je susret veoma drag jer sve imamo isti cilj te volimo izmjenjivati iskustva samostanskog načina života.

Andjela Crnjac

Obljetnica granatiranja crkve i samostana Preobraženja Gospodinova na Prijekom

Sestrinska zajednica u Dubrovniku ove je godine obilježila 26. obljetnicu granatiranja i bombardiranja samostana i crkve Preobraženja Gospodinova na Prijekom od strane srbo-crnogorske vojske, 29. svibnja 1992. godine, kada smo zajedno s našim susjedima proživiljavali najteže trenutke ratnih razaranja.

Misnim slavlјem, kojeg je predslavio don Ivan Šimić, zahvalili smo Gospodinu što nas je očuvao od stradanja, a pridružile su nam se naše sestre iz Sjeverno-američke

provincije: s. Barbara Markovich i s. Mary Terese Giblin. Don Ivan je poticajnim riječima u nama raspirivao milosni dar zahvalnosti prema Bogu i hrabrim ljudima koji su žrtvovali svoj život kako bi naš u nemilosrdnim ratnim stradanjima bio očuvan. Biti i ostati stamen u neizvjesnom i nesigurnom ratnom okruženju samostana Sigurate, doista se moglo samo s vjerom u Božju prisutnost na našem "brdu Preobraženja".

s. Marislava Samardžić

Stepinčevim stopama

U mjesecu svibnju svake godine naša Jordanovačka zajednica sa sestrama iz zagrebačkih podružnica organizira zajedničko hodočašće, a ove godine hodočastile smo stopama blaženog Alojzija Stepinca njegovim rodnim Krašićem.

Prva postaja bilo je euharistijsko slavlje u Pavlinskom samostanu u Kamenskom pokraj Karlovca. Topla i srdačna dobrodošlica patra Marka Glogovića učinila je otvorenijima za nove susrete i nas i mještane koji su nam iskazivali svoju srdačnost. U kratkoj i poticajnoj propovjedi pater Marko je kao problem današnjice istaknu udaljavanje čovjeka od Boga kojim se sotona kroz razne oblike koristi kako bi činio svoja djela. Nakon euharistijskog slavlja imale smo prigodu razgledati samostan, na čijem su području nadeni ostaci drevne crkvice ukopane duboko u zemlju, s pripadajućim srednjovjekovnim grobljem. Prije dolaska Pavlina na ovom mjestu boravili su Templari. Netaknuta priroda na brdu kao da je odzvanjala Petrovim riječima Isusu: „Dobro nam je ovdje biti“. Doista i nama je bilo dobro ondje biti, pa smo pod sjenicom hlada u sestrinskom zajedništvu blagovale jelo koje smo ponijele sa sobom. Iako željne ostanka, poput Petra, trebale smo krenuti dalje.

Put nas je vodio novom odredištu. Na klisuri rijeke Kupe velebno uzdignut stoji grad Zrinskih i Frankopana - Ozalj. Razgledavanje ozaljskog dvorca bio je povod prisjećanju slavne povijesti hrvatskog naroda. Svaka od nas mogla je, poput Stepinca, još više rasti u ljubav prema crkvi, istini i svojem narodu. Vjerujem da smo u ovim mislima stigle u njegov rodni Krašić.

Veliki blaženikov kip dočekao nas je ispred Crkve, i u tom trenutku nije bilo moguće previdjeti radost sestara koje se toliko utječu njegovom zagovoru. Koliko god puta bile u Krašiću i slušale o Stepinčevu životu, uvijek iznova se javi osjećaj strahopoštovanja kroz koji se svaka riječ o njemu pohranjuje u neki spremnik duše, iz kojega se crpi novo nadahnuće. Župnik Ivan Vučak s posebnim ponosom podijelio je s nama crtice iz blaženikova života, naglašavajući koliko je trpio i molio za svoj hrvatski narod, ne posustajući pod jugoslavenskom diktaturom. Pohodeći Stepinčev dom svaka od nas je imala prigodu zastati nad svojim životom, pitajući se koliko doprinosis boljitu zajednice i domovine.

U prostranstvu župnog dvora našle smo duhovnu i tjelesnu okrepnu, a na obližnjim livadama sportsku rekreaciju. Godine nisu bile prepreka da se zaigra nogomet, preskače viača i prijezove sjećanje iz mladih dana. Punina zajedništva ovoga dana osjetila su u župnoj crkvi, gdje smo pjevajući izmolile Večernju te zahvalile Kraljici svibnja za milosti kojima nas obdaruje.

Do nekog drugog dolaska utječimo se i molimo za svetost blaženog Stepinca. Slijedimo ga. Dao Bog da nas ne obeshrabre slabosti, jer se upravo po njima on nebrojeno puta proslavio. Crpimo snagu iz blaženikovih riječi da sve prolazi a jedino *Bog ostaje!*

s. Helena Rašić

Međuprovincijski susret sekcije za predškolski odgoj

Živimo u vremenu u kojem se sve odvija nevjerojatnom brzinom. Ponekad ostanemo zatečeni ritmom naših dana, još više potiskivanjem onoga što se događa u nama, a ništa manje zaboravom svega oko nas. Ni sa riječima nije puno drugačije. Ono što najčešće očuvamo sjećanje je i doživljeni susret. Tako je i naša sekcija za predškolski odgoj organizirala duhovno-kreativni međuprovincijski susret, od 15. do 17. lipnja u Zadru i Pagu. Organizatorima i domaćinima susreta pridružile su se djelatnice iz centralnog vrtića u Zagrebu, te naše sestre Dominika i Marijana iz hercegovačke provincije. Svaki susret daje novu mogućnost: mogućnost da se upozna i naša druga strana koja često puta u poslovnom okruženju ostane nepoznanica.

Dolaskom u Zadar, u sestrinskoj kući u Arbanasima, dočekale su nas sestre, a među njima ovom prigodom posebno ističemo našu s. Radoslavu, dugogodišnju ravnateljicu dječjeg vrtića u Zagrebu. Obostrana radost ponovnog susreta nije se mogla sakriti! Subotnji program, upotpunjen odlaskom u Lun i obilaskom stoljetnih maslina, odvijao se u Pagu. Miris mora i soli prizivao nas je da se zaustavimo, pogledamo te na stalnoj izložbi povijesti «Solarstva» na otoku Pagu nešto novo naučimo vezano i uz sol. Razgledavanje otoka Paga i odmor uz zajednički objed bila je prigoda za razmjenu iskustava, ali ne više o poslu već onomu što smo vidjeli. Za vrijeme ručka pridružile su nam se sestre iz naše kuće u Pagu

kao i s. Tamara, zamjenica provincijalne predstojnice, koja je sve prisutne pozdravila i potaknula na ovakve susrete. Da su susreti važni i da u nama ostavljaju traga, potvrdio je i ovaj u Pagu sa s. Ankom, našom, također nekadašnjom ravnateljicom. Vožnja brodom po otoku bila je *test* vjere u Gospodina. Bura i valovi za željne avanture bila je prava uživancija, dok za druge ipak vapaj i ponavljanje one narodne: „Hvali more, drž se kopna!“.

U smiraj dana odvezli smo se do crkve Gospe starog grada, gdje nam je na otvorenom don Gašpar Dodić održao predavanje o religioznosti djeteta, o našoj zadaći u vjerskom odgoju, te vrtiću kao ustanovi ranog odgoja i obrazovanja. Sjedenje u krug i slušanje na trenutak me poistovjetilo s djetetom. Bila je to doista prigoda da se svaka od nas zamisli i promisli na izrečenim riječima koje nam je don Gašpar uputio. Jer zadaća svake od nas je uvoditi dijete u određene stvarnosti, upoznati ga s bitnim kršćanskim događajima, a to ćemo uspjeti samo učeći od djece *jednostavno i ponizno* slušanje potrebno za prihvatanje Riječi. Nakon izlaganja i diskusije sabralo nas je euharistijsko slavlje koje je predslavio don Gašpar. Okrijepljene nebeskim kruhom nastavile smo druženje u sestrinskoj kući u Pagu. Opuštena atmosfera i brižljivost domaćina i sve nas je opustila i razdragala poput djece koja ne mogu i ne žele sakriti koliko im je lijepo. Obogaćene duhovno i tjelesno, pune dojmova i darova, krenule smo put Arbanasa na našu polazišnu točku.

Nedjelju, dan Gospodnji, započele smo euharistijom, nakon toga svatko je imao vremena za slobodno druženje, i obilazak grada Zadra.

Vjerujem da će ovaj naš prvijenac međuprovincijskih susreta potaknuti i druge sestre na zajednička druženja koja mogu biti samo doprinos boljem radu. Ne zazirimo od susreta, jer oni oplemenjuju, daju dinamiku našem životu i radu.

s. Helena Rašić

JEKA IZ AFRIKE

Sestre juniorke u samostanu sestara trapistkinja u Murhesi

Za sestre s privremenim zavjetima organiziran je od 28. travnja do 1. svibnja seminar na temu Bratski život u zajednici kojeg je animirala s. Janette Kitambala, sestra iz zajednice Marije misionarke ksaverijanke. Obogaćene novim iskustvom življenja posvećenog života u ozračju kontemplativnog reda, dane seminara juniorke su proveli s voditeljicom i sa s. Samuelom u samostanu sestara trapistkinja u Murhesi, u blizini Bukavua. U nastavku slijede bilješke sa seminara koje su s nama podijelile sudionice seminara.

***

Kroz svjedočanstvo kontemplativnog načina života, praktične organizirane jednog svagdana, iskustva zajedničke molitve sa sestrama i življenja tišine, ušle smo u potpuno nepoznati svijet. Tišina u samostanu nam je svjedočila kako sestre žive *trajne doživotne duhovne vježbe* i podsjećala kako odsutnost riječi čuva od suvšnih riječi, brbljanja ili čak ogovaranja jedne druge. Cijeli seminar prepoznale smo kao znak Božje milosti koja nas u različitim okolnostima može ispuniti radošću življenja poziva i potaknuti na svjedočenje ljubavi kojom smo ljubljene.

Posebno me se dojmila sestra koja je zadužena za doček gostiju: bila je iznimno srdačna i brižljiva prema nama. U svojoj ulozi ona predstavlja cijelu svoju zajednicu, sve svoje sestre koje nismo susrele. I doista ih je lijepo i dostojanstveno predstavila, dajući primjer gostoprимstva cijele zajednice. Osvijestila nam je koliko je važno naše osobno svjedočanstvo u svemu što činimo uime zajednice kojoj pripadamo. Netko tko susretne i jednu od nas, sestru franjevku, ne susreće samo pojedinu sestru već njenim posredstvom susreće zajednicu. Neminovno je bilo preispitati se: kako ja svjedočim za svoju franjevačku zajednicu? Prepoznaju li drugi u meni osobu koja u onome što joj je povjerenovo vjerno živi svoje poslanje?

Zahvalne smo našoj zajednici koja nam je omogućila ovo dragocjeno iskustvo zajedničkog načina života - u svijetu, a izvan svijeta!

s. Elisabeth Habamungu, juniorka

***

Za kvalitetan i plodonosan sestrinski život s. Janette nam je naglasila potrebu življenja iskrene komunikacije. Osvijestila nam je nerijetko poistovjećivanje informacije i komunikacije, a važno ih je razlikovati: dok je informacija tek obavijest nekih podataka, iskrena komunikacija prepostavlja i uključuje prvenstveno iskren odnos sa samim sobom, koji je neodrživ bez trajnog preispitivanja vlastitog načina života: Kako prihvaćam drugoga? Koji su uzroci mojih teškoća s drugom osobom i kako ih pokušavam riješiti? Svjesne smo da nije mali broj redovničkih zajednica koje trpe upravo zbog manjkave i nekvalitetne međusobne komunikacije. Moramo biti svjesne kompleksnosti komunikacije: verbalne, neverbalne i paraverbalne, duhovne. Ukoliko nismo iznutra usklađene, svi problemi izvana ranjavaju nas još više. Na dubinu i kvalitetu naše komunikacije utječe i dubina našeg duhovnog života, njegova osnaženost i hranjenje Riječu Božjom.

Kao pomoć u izgradnji zdrave komunikacije i dobrog sestrinskog života sestra nam je predstavila deset neprijatelja redovničkog života koje je potrebno izbjegavati samodostatnost, samoobožavnje (narcizam), nedostatak preispitivanja sebe, samosažaljevanje (predstavljanje sebe kao žrtve), prijateljstvo koje isključuje druge osobe, predstavljanje sebe kao svemoćne osobe koja stalno štiti drugog, prijateljstvo koje se temelji na ogovaranju i kritiziranju drugih, doživljavanje sebe kao savršene i omalovažavanje zajednice, krivo shvaćanje poslušnosti gdje se osoba pokaziva super poslušna odgovornima ali ne i drugim sestrama u zajednici, i traženje stalne zaštite odgovornih.

Tijekom seminara primile smo mnogo dobrih i konstruktivnih savjeta i uzdamo se da ćemo ih, uz Božju milost, moći i ugraditi u naš osobni i zajednički život.

s. Anny Furaha, *juniorka*

Dimenzija poštovanja u euharistiji

Dana 17. svibnja u sestrinskoj zajednici u Bukavu-Ngubi upriličena je duhovna obnova za ministrante župe Sv. Petra Klaverskoga. Njih pedeset trojica, od dvanaest do osamnaest godina, došli su na obnovu kako bi produbili službu ministranta.

Voditeljica duhovne obnove bila je s. Antoinette Mapendo koja je obrađujući temu *Poštovanje euharistije i svećenika* naglasila prvenstveno potrebu iskrenog svjedočenja Boga svojim životom te načinom služenja oltaru. Nastojala je produbiti osjećaj poštovanja prema euharistiji i njezinim službenicima - svećenicima, kojima ministrant pomaže u slavljenju svetoga otajstva. Po primjeru sv. Franje naglasila je dostojanstvo svećenika, bez obzira na njegovu konkretnu životnu situaciju, odnosno način života, što je upravo u današnjem društvu narušeno. Ohrabrla ih je u traženju i življenju pravih kršćanskih vrijednosti i u njihovoј službi i zauzetosti u Crkvi, do čega im je osobito stalo. Potaknula ih je kako svojim načinom življenja budu istinski prenositelji mira po primjeru sv. Franje. Svoje zanimanje za navedenu temu, mladi su pokazali postavljajući pitanja iz konkretnog života i uloge ministranta.

Nakon izlaganja i razgovora mladi su sebe i svoja razmišljanja unijeli u klanjanje pred Presvitim Sakramentom u sestrinskoj kapeli. Druženje se potom nastavilo uz agape. Prezadovoljni da su donekle upoznali našu franjevačku zajednicu i produbili shvaćanje svoje službe.

s. Antoinette Mapendo

NAŠI POKOJNICI

Sestre naše Družbe

S. M. Catherine Jaksa, živjela 84 godine, u Družbi 67 godina
preminula 13. travnja 2018., Palos Heights, Illinois

S. M. Zita Torales, živjela 84 godine, u Družbi 60 godina
preminula 14. travnja 2018., San Lorenzo, Santa Fe

S. M. Tomislava Djedović, živjela 96 godina, u Družbi 69 godina
preminula 10. svibnja 2018., Kloštar Ivanić

S. M. Aleksandra Baotić, živjela 69 godina, u Družbi 48 godina
preminula 22. svibnja 2018., Gorica, Livno

Rodbina sestara

Tončica Šimičić, sestra s. Rite Maržić, preminula 9. lipnja 2018.

Zahvale

Drage sestre,
od srca zahvaljujem svakoj od vas na iskazanoj mi sućuti
povodom smrti mog dragog brata Ante. Hvala za molitve i
unaprijed ga preporučam,

zahvalna s. Lucija Lagator

*Svevišnji, svemožni, Gospodine dobri, tvoja je hvala i slava i
čast i blagoslov svaki. Hvaljen budi, Gospodine moj, po sestri
nam tjelesnoj smrti, kojoj nijedan smrtnik umaći neće ... bla-
ženi koje ti nađeš po volji presvetoj svojoj ... sv. Franjo*

Drage sestre!

Bolest i smrt kao ništa drugo u ljudskom životu zbližavaju
srca. U ovim trenucima gubitka moje sestre, moj brat, obitelj

moje pok. sestre i ja osjetili smo iznimnu blizinu, sućut i ljubav mnogih. Hvala za svaku molitvu, za svaku riječ utjehe i izraz sućuti. Hvala vama koje ste nazočile posljednjem ovozemaljskom ispraćaju i na taj način posvjedočile svoju vjeru u Uskrslog Krista. Posebna hvala arbanaškoj zajednici za blizinu, podršku i sućut.

Zahvalna s. Rita

LIST DRUŽBE

Školske sestre franjevke Krista Kralja

Godina XXII. Travanj, 2018. Br. 1 (58)

*Prigodom 200. obljetnice rođenja
Majke Margarite Pucher,
Utemeljiteljice Družbe Školskih sestara franjevaka Krista Kralja.*

Najvažniji podatci iz života Majke Margarite Pucher

6. ožujka 1818. – U Velikom Janževu Vrhu, u župi Kapela kod Radenaca, rođena je Marija, druga od sedam kćeri Jožefa i Terezije Švagl. Pet godina pohađala je slovensku školu u istoj župi.

1. srpnja 1842. – U Algersdorfu (Graz) Marija se pridružila skupini mlađih franjevačkih trećoredica, predvođenima Antonijom Lampel, koje je Crkva kasnije priznala kao novu redovničku ustanovu Školskih sestara franjevaka iz Graza.

22. kolovoza 1884. – Marija je započela novicijat i dobila ime Margarita. Slijedeće je godine položila prve redovničke zavjete.

1845. - 1864. – Kao mlada redovnica usavršila se u šivanju, vezenju i izradi crkvenoga ruha. Prije dolaska u Maribor vršila je službu kućne predstojnice u zajednici u Schwanbergu.

15. listopada 1864. – Iz Algersdorfa su u Maribor došle prve tri školske sestre na poziv biskupa Maksimilijana Stepišnika, koji je tako ispunio veliku želju svog prethodnika, blaženog biskupa Antona

Martina Slomšeka (+1862.), da u svojoj biskupiji ima redovničku zajednicu koja će promicati odgoj mladeži. Sestra Margarita imenovana je predstojnicom nove podružnice. Unatoč teškim okolnostima, hrabro je započela odgoj djevojaka i napuštene djece.

13. rujna 1869. – Podružnica u Mariboru se osamostalila i s. Margarita postaje prva Vrhovna predstojnica nove Družbe s Kućom maticom u Mariboru.

1869. - 1881. – Družba se proširila i obogatila novim članicama; odgojno-obrazovna aktivnost se proširila na sve veći broj djece, djevojaka i žena.

14. rujna 1881. – Majka Margarita napušta odgovornu službu vođenja Družbe. Izmorena vrlo zahtjevnim radom, razboljela se i dvadeset je godina strpljivo podnosila svoju bolest.

6. ožujka 1901. – Ujutro na svoj 83. rođendan, u Kući matici u Mariboru, umrla je Majka Margarita Pucher, Uteteljiteljica i prva Vrhovna predstojnica Družbe Školskih sestara franjevaka Krista Kralja.

Mariborska provincija

Mi, sestre Mariborske provincije, imamo posebnu milost da živimo u zemlji koja nam je darovala Uteteljiteljicu naše Družbe, Majku Margaritu Pucher. Za 200. obljetnicu njezina rođenja pripremale smo se dulje vrijeme, na poseban način molitvom i iščitavanjem njezinih pisama, naše povijesti i knjige *Stopama Majke Margarite Pucher*. Veliki nam je poticaj bila Korizmena okružnica vrhovne predstojnice s. Klare Šimunović – njezin bogat sadržaj hranio je naše razmišljanje tijekom duhovne obnove u mjesecu ožujku.

Kako bismo izrazile svoju zahvalnost, u župi Kapela kod Radenaca, rodnom mjestu Majke Margarite, prigodom godišnjice njezina rođenja pripremile smo kratke pučke misije. Ideja je pošla od sestara juniorki, a potom je rado prihvaćena od svih sestara. Slijedeći nadahnute Duha Svetoga više sestara se stavilo na raspolaganje za ove misije. U danima prije rođendana Majke Margarite, 2. i 3. ožujka, sestre su posjetile stanovnike ove župe, navještale im Radosnu vijest i predstavljale njihovu sumještanku Majku Margaritu. U to vrijeme druge

su sestre molile pred Presvetim Oltarskim Sakramentom u župnoj crkvi, kao i u našim zajednicama, da Gospodin prati misije svojim blagoslovima.

Prije odlaska u razasuta sela župe misionarke su u crkvi primile poseban blagoslov od župnika don Frančiška Horvata. Zatim su se uputile dvije po dvije moleći krunicu, zaustavljajući se pred crkvicama i križevima uz put i moleći blagoslov za ljude koje će susresti. Bilo je jako hladno, oblačno i snježno. U većini kuća našle su otvorena vrata, u nekim ipak nisu bile dobrodošle. Mnoge osobe otvorile su vlastito srce dijeleći svoju, često vrlo tešku, životnu priču. Osamljene osobe i oni koji se na neki način osjećaju napuštenima, bili su sretni i zahvalni za ovaj posjet.

Misionarke su osjećale kao da ih prati i hodi s njima Majka Margarita. Uvečer bi se okupile na euharistijsko slavlje u župnoj crkvi prikazujući Bogu sve ono što su proživjele toga dana. Ovo ih je misionarsko iskustvo obogatilo i međusobno jako povezalo. Neke su, da bi bile još bliže župljanima, noćile u obiteljima koje bi im ponudile gostoprимstvo, a druge su se uvečer vraćale u zajednicu u Maribor. Osim posjeta obiteljima, sestre su organizirale susrete za djecu, krizmanike i mlade kao i za roditelje i starije osobe.

U nedjelju 4. ožujka u župnoj crkvi u Kapeli slavljenica je Sveta Misa zahvalnica koju je predslavio mons. Franc Kramberger, mariborski nadbiskup u miru, s nekoliko drugih svećenika. Jako su nas razveselile sestre koje su došle na proslavu: vrhovna predstojnica s. Klara Šimunović, vrhovna zamjenica s. Vida Tomažič, provincijalne predstojnice i druge sestre iz hrvatskih i slovenskih provincija.

Nakon euharistijskog slavlja održan je slavljenički program u osnovnoj školi. Sestre su slikama i riječima predstavile život i baštinu Majke Margarite; nastupi dječjeg i sestarskog zbora bili su prožeti recitacijama poezije s. Valtrude Levec, govorom Vrhovne predstojnice i pozdravom gradonačelnika Radenaca gosp. Janeza Rihtariča, čestitkom provincijala franjevaca kapucina p. Milana Kosa i zahvalom provincijalne predstojnice s. Terezije Tomazin.

Sljedećeg dana, 5. ožujka, studentice internata "Sveta Elizabeta" pripremile su u crkvi Kuće matice molitveno-glazbenu večer, obogaćenu scenskim prikazom dolaska Majke Margarite i prvih sestara u Maribor. Bili su nazočni i brojni župljenici Kapela koji su sa svojim župnikom rado prihvatali poziv sestara da hodočaste u Maribor posjetiti katedralu i grob blaženog biskupa Antona Martina Slomšeka te našu Kuću matice, sobu sjećanja i radionicu crkvenoga ruha.

Na dan rođenja i smrti Majke Margarite, 6. ožujka, u zajednicama smo slavile moleći i zahvaljujući Gospodinu za našu Utetemljiteljicu.

Naša početna zamisao bila je da proslava obljetnice bude svečana i u isto vrijeme jednostavna, da nas ujedini u zahvalnosti, pomogne produbiti našu pripadnost Družbi i poveća u nama svjesnost naših korijena. Naprotiv, dogodilo se puno više! Državna televizija snimila je i emitirala kratku povijest Školskih sestara franjevaka Krista Kralja; mnoga sredstva priopćavanja dala su svoja izvješća, posebno ona katolička; Sveučilište u Mariboru, u suradnji sa sestrama, organiziralo je 14. ožujka u Kući matice simpozij *Mati Margareta Puhar in šolske sestre*.

Zahvaljujemo Bogu za našu Utetemljiteljicu Majku Margaritu i za sve ono što nam je darovao s njom i preko nje: našu Družbu!

s. Mira Rožanc

Splitska provincija

U provincijalnom središtu u Splitu obilježile smo 200. obljetnicu rođenja utemeljiteljice Majke Margarite Pucher 4. i 6. ožujka. Dok se središnje slavlje u nedjelju 4. ožujka odvijalo u njezinoj rodnoj župi Kapela kod Radenaca u Sloveniji, na kojem su također bile provincijalna predstojnica s. Andrea Nazlić i provincijalna savjetnica s. Senka Jenjić, mi sestre lovretske zajednice imale smo mjesecnu duhovnu obnovu. Dan smo provele u sabranosti i molitvi uključujući potrebe naše velike redovničke obitelji. Misna nakana bila je za Družbu.

Dana 6. ožujka navečer smo imale prigodni program koji je pripremila s. Lidija Bernardica Matijević s postulantkinjom i sestrama juniorkama. U meditativnom ozračju protkanom glazbom, slikama i izabranim tekstovima s. Hedvike Puntar o Majci Margariti, razmatrale smo njezin lik i pratile je u njezinom hodu od začetka do ostvarenja zamisli o novoj redovničkoj ustanovi. Mogle smo osjetiti njezinu zabrinutost ali i duboku vjeru i pouzdanje u Božju providnost da će se sve odvijati prema Božjoj zamisi. Bila je svjesna da sa svoje strane ne smije iznevjeriti potrebe siromašne i zapuštene djece u Mariborskoj biskupiji jer će u protivnom dobro biti zauvijek propušteno. Svojim potpunim predanjem Bogu i pouzdanjem u božansko Srce Isusovo, poticaj je svima nama da rastemo u svojoj vjeri i zauzetosti za potrebite i zaboravljene svoga vremena ublažujući njihovu bijedu.

Naše sestre u Misiji u DR Kongu također su obilježile 200. obljetnicu rođenja Majke Margarite. Dana 8. ožujka u kući novicijata u Bukavuu okupile su se sestre iz tri bliže zajednice: Nyantende i obje zajednice u Bukavuu. U zahvalnosti Gospodinu za utemeljiteljicu Družbe i za sva dobra koja je Bog učinio preko nje i prvih sestara, kao i ona kojima nas obdaruje slavile su euharistiju i nastavile zajedničko druženje uz pjesmu i ples - što je srođno afričkoj duši.

Tri sestre iz naše Provincije sudjelovale su i na znanstvenom simpoziju *Mati Margareta Puhar in šolske sestre* koji se 14. ožujka održao u Kući matici u Mariboru. Bila im je to prigoda da još bolje upoznaju Majku Margaritu i okolnosti u kojima je nastajala i širila se naša Družba s posebnim naglaskom na prvotnu karizmu – odgoj i poučavanje djece i mladeži. Nadamo se će izlaganja biti dostupna svima nama i dati nam više svjetla za razjašnjavanje i upoznavanje činjenica o Majci Margariti koju još uvijek ne poznajemo i nedovoljno vrednujemo njezino zalaganje da karizma odgoja djece i mladeži zaživi na novom tlu u okrilju nove ustanove.

Sva ova okupljanja i prigodna slavlja uz spominjanje naših početaka, prigoda su da se zapitujemo tko smo, gdje smo, na kojem se izvoru napajamo i koliko oživotvorujemo prvotnu karizmu. Neka Gospodin, koji nas je prvi ljubio i pozvao upravo u ovu Družbu, blagoslovi svaku od nas da sve što činimo bude na Njegovu slavu.

s. Karolina Bašić

Tršćanska provincija

Korizmena okružnica vrhovne predstojnice s. Klare Šimunović, u kojoj nam je predstavila našu Utemeljiteljicu Majku Margaritu Pucher, kako nas je obradovala. U svim zajednicama kroz cijelu godinu čitamo o životu i krepostima Majke Margarite. S našom dragom Utetmeljiteljicom provele smo cijeli mjesec ožujak, a na njezin rođendan u svakoj smo zajednici slavile Svetu misu zahvalnicu.

Budući da se nalazimo u blizini Slovenije, neke su od naših sestara mogle sudjelovati na svečanoj proslavi organiziranoj u Mariborskoj provinciji: 4. ožujka 2018. u Kapeli, rodnoj župi Majke Margarite i 14. ožujka u Kući matici u Mariboru gdje se održao bogat i zanimljiv simpozij naslovljen *Mati Margareta Puhar in šolske sestre*. Sestre su po povratku s oduševljenjem podijelile svoja iskustva.

Prigodom obljetnice rođenja Majke Margarite u provincijalnoj kući u Trstu u večernjim satima organizirale smo sestarsko druženje. U čast Utetmeljiteljice skladale smo pjesmu na svima poznatu melodiju tako da smo je zajednički mogle pjevati. Svaka je sestra mogla sudjelovati dijeleći vlastita sjećanja i iskustva iz prošlosti.

S. Gabrijela Koncilja gostovala je na Radio Trstu u emisiji *Vjera i naše vrijeme* u kojoj je predstavila život, kreposti i poslanje Majke Margarite Pucher. Sažetak će biti objavljen u godišnjaku *Goriška Mohorjeva družba*. O liku naše Utetmeljiteljice s. Gabrijela je također govorila i učenicama humanističke gimnazije iz Trsta prigodom njihovog posjeta provincijalnoj kući. Djekojeke su s velikim zanimanjem slušale izlaganje i postavljale pitanja.

Dvjestotu obljetnicu rođenja Majke Margarite Pucher proslavile smo na dostojanstven način i u Zavodu Svetе Obitelji u Goriziji. Djeca su za ovu prigodu uvježbala različite pjesme. S. Lucija Mavrič naslikala je veliki portret Majke Margarite, kojega smo okačile u dnevnoj sobi starijih gospođa koje žive u našoj kući. Soba je ukrašena i dječjim crtežima iz života Majke Margarite. U popodnevnim satima 2. ožujka okupili smo se kod gospođa koje su nas iščekivale s velikom radošću. Djeca su zanosno pjevala; troje učenika petog razreda osnovne škole naizmjenično su čitali biografiju Majke Margarite koju je pripremila s. Lucija. Sve se odvijalo u veselom i slavljeničkom ozračju. I djeca i gospođe zamijetili su veličinu, mudrost i dobrotu naše Utetmeljiteljice. Osjećali smo kao da je Majka Margarita među nama.

s. Gabrijela Koncilja

Lemontska provincija

Više od devet stotina Školskih sestara franjevaka Krista Kralja na četiri kontinenta na različite su načine, zbog kulturnih različitosti, proslavile 200. obljetnicu rođenja naše Utetmeljiteljice Majke Margarite Pucher. Kako veliku baštinu nam je ostavila! Ovdje, u Sjedinjenim Američkim Državama, organizirale smo *Dan zajedništva* posvećen sjećanju na njezin život, koji nas uvijek iznova nadahnjuje.

Danom zajedništva, koji smo upriličile 3. ožujka, unaprijed smo proslavile rođendan Majke Margarite. Dan smo započele molitvom *Bog moj i sve moje*. Prema riječima s. Hedvike Puntar Majka Margarita pozivala je svoje sestre da ova molitva postane trajnom molitvom njihovih srdaca i života posvećena Bogu.

Potom je s. Patricia Kolenda, služeći se PowerPoint prezentacijom, predstavila vrijeme i povijesni kontekst koji su utjecali na Majku Margaritu pri osnutku nove zajednice. Sestre su pozvane na osobno razmišljanje o njezinim riječima, koje je s. Patricia pripremila u obliku knjižice. Nakon toga su svoja razmišljanja podijelile u malim skupinama, a onda i zajednički, pokušavajući odrediti na koji način osobine Majke Margarite i prvih sestara nastavljaju živjeti u svakoj od nas, u našim zajednicama i u našem apostolatu danas.

Razmišljanje o životu Majke Margarite nastavljeno je također u liturgiji: fra Art Anderson, ofm, citirao je pisma Majke Margarite stavljajući naglasak na njezino uvjerenje da, ako ona ne započne ovaj posao (poučavanje djece), "dobro će biti zauvijek propušteno" (*Pismo od 19. svibnja 1869*). Fra Art nas je ohrabrio da nastavimo ovaj dragocjeni posao.

Nakon Svete mise uslijedilo je slavlje rođendana onako kako se to čini u Sjedinim Američkim Državama. Zaposlenici kuhinje u Alvernia Manor pripremili su večeru nakon čega smo igrale društvene igre, koje su uključivale sve sestre, u radosti se sjećajući Majke Margarite i njezine ljubavi prema siromašnoj djeci.

U završnom dijelu slavlja, tipično za Ameriku, bila je rođendanska torta ukrašena slikom Majke Margarite, koju je darovala majka s. Patricie. Pjevale smo naš tradicionalni 'Happy Birthday' i uživale u slasnoj torti sa sladoledom, pitajući se što Majka Margarita misli o svojim sestrama (ovdje u Sjedinjenim Američkim Državama) i o njihovom apostolatu u svijetu tako različitom od onoga u kojem je ona rođena prije 200 godina.

Naše rođendansko slavlje tek je početak dvogodišnje proslave u spomen odluke Majke Margarite prije 150 godina da ostane s mariborskog djecom i osnuje našu Družbu.

s. Kathleen Vugrinovich

Mostarska provincija

Veliki njemački književnik J. W. Goethe jednom je zapisao: "Što si baštinio od otaca, ponovno osvoji ako to želiš uistinu posjedovati". Obilježavanje 200. obljetnice rođenja Majke Margarite prigoda je da bolje upoznamo ono što baštinimo od svoje Utetmeljiteljice, da baštinu "ponovno osvojimo" kako bismo je uistinu mogle "posjedovati". Da "gledajući prošlost sa zahvalnošću" možemo "živjeti sadašnjost s velikom ljubavlju" (papa Franjo).

Uz poticajno okružno pismo vrhovne predstojnice, u cijelosti posvećeno Majci Margariti, i provincijska predstojnica s. Zdenka Kozina u korizmenoj je okružnici svratila pozornost sestrama na "privilegirano vrijeme u kojemu smo pozvane zastati i provjeriti vjerodostojnost našega redovničkog opredjeljenja i nasljedovanja Krista" te pozvala sestre da se "6. ožujka u našim kućama obilježi zajedničkim klanjanjem Presvetom oltarskom sakramantu i gdje je moguće misom zahvalnicom za dar života Majke Margarite i za karizmu koju smo baštinile".

Pomno smo pratile vijesti o svečanosti proslave iz Slovenije, iz rodne župe Majke Margarite. Živjele smo s njima i radovale se zajedništvu sestara na izvorima Družbe.

Uistinu nas je ova obljetnica "digla na noge". Danima se brižno pripremao program za 6. ožujka... Proučavali su se životopisi, pisma Majke Margarite i početci povijesti Družbe, pripremale prezentacije, umnožavalni zapisi s. Hedvike Puntar, uokvirivale fotografije, pripremalo euharistijsko slavlje i klanjanje Presvetom Oltarskom Sakramentu... I mjesecne duhovne obnove po našim samostanskim središtima u ožujku su bile posvećene životu i djelu Majke Margarite, a dan rođenja, 6. ožujka, obilježile smo po kućnim zajednicama. Sve je nekako bilo živo i svečano.

Ranim jutrom smo već stajale pred Gospodinom i euharistijskim slavljem izrazile svoju zahvalnost za veliku ženu, sestruru i majku. Za poniznost i povjerenje, odlučnost i divnu suradnju s Bogom. Za djelo ruku njezinih i za velika djela što ih je Gospodin učinio tijekom proteklih 150 godina. Stajale smo pred Gospodinom i s pitanjem živimo li *dostojno svoj poziv i izabranje*. Imamo li odvažnost onih što sve ostaviše i hode u sigurnosti da je Bog "započeo ovo djelo" i da ga on vodi... Bila je ovo prigoda prinijeti na oltar našu zahvalnost i nesavršenost. Našu radost što nam oči gledaju velike stvari i bol što nam srce nije uvijek cjelovito.

U većini zajednica provincije upriličeno je euharistijsko klanjanje u istome duhu zahvalnosti za Majku, za Družbu, za karizmu, za baštinu, za sve ono što je "od vječnosti odredilo Presveto Srce". U provincijskoj kući u Mostaru, gdje su se samostanskoj zajednici pridružile i sestre iz Franjevačkog samostana kao i u samostanu sv. Franje u Bijelom Polju bogatim večernjim programom produbilo se znanje o liku i djelu Majke Margarite i baštini Družbe. Ponovno se čitala okružnica vrhovne predstojnice. Potom je Majka Margarita i njezino djelo služenja potrebnima predstavljeno prema zapisima s. Hedvike Puntar. A naše najmlađe iznenadile su nas "tv-emisijom". U nebeskom je studiju svjetski poznata Majka Angelica ugostila Majku Margaritu i iz onostrane perspektive povela razgovor o onome što je bilo i što je sada. Iznenadile su sve lakoćom komunikacije, mudrošću odgovora i snalaženja, zrncima humora dodanima ozbilnjom tonu emisije. U emisiju su se uključili i "gledatelji" postavljajući pitanja, ona ozbiljna ali i obična, svagdanja...

A nakon svega se činilo kao da u zraku titra: "Još! Još!". Tako je malo potrebno da se pokrene cijela zajednica. "Ponovno osvajanje" baštine upravo je započelo. Kao dobar početak i priprava za proslavu 150. obljetnice Družbe.

s. Magdalena Šarić

Argentinsko-urugvajska provincija

U duhu pripreme za 150. obljetnicu osnutka naše Družbe u našoj smo provinciji sv. Josipa, nakon dulje vremena, organizirale dva kruga duhovnih vježbi u vlastitim zajednicama: u Formosi u srpnju 2017. i u provincijalnoj kući u siječnju 2018. godine. Bog nam je podario milost snažnijeg duhovnog jedinstva i veću ljubav prema našoj redovničkoj obitelji. U istom slavljeničkom ozračju i u zahvalnosti prema Bogu i sestrama, 2. veljače ove godine proslavile smo 50. obljetnicu redovničkog života naših sestara: provincijalne predstojnice s. M. Lucile Rodríguez, s. M. Line Salines, s. M. Celie Marin i s. M. Gabriele Bercic.

Slavlje 200. obljetnice rođenja naše Utemeljiteljice Majke Margarite Pucher ražarilo je naša srca gorljivošću, hvalom i velikom radošću. U svim našim zajednicama pripremale smo se molitvom devetnice, produbljujući kreposti Majke Margarite i moleći od Boga milost da možemo živjeti ove kreposti u našem svakodnevnom životu.

Za vrijeme devetnice u provincijalnoj kući imale smo noćno klanjanje i prikazivale sve svoje aktivnosti za dobro naše redovničke obitelji kao i za nova duhovna zvanja.

U našim smo školama obljetnicu proslavile s učenicima i nastavnicima, svečano i s velikom radošću: organizirale smo različite recitacije, pjesme, euharistijska slavlja, prisjećajući se plodnoga života Majke Margarite.

s. Angélica Medina

Bosansko-hrvatska provincija

Promišljajući o 200. obljetnici rođenja Majke Margarite Pucher dolazile su mi riječi psalmiste da je *tisuću godina u očima Gospodnjim kao jučerašnji dan koji je minuo*. (usp. Ps 90). Što bi onda 200 godina bilo u očima Gospodnjim, 200 godina od rođenja naše utemeljiteljice Majke Margarite? No, psalmist dalje kaže: *Nauči nas dane naše brojiti da steknemo mudro srce* (usp. Ps 90).

U danima sjećanja na 200. obljetnicu rođenja Majke Margarite Pucher (6. ožujka), dok se u Kapeli kod Radenaca, njezinoj rodnoj župi, obilježavala ova obljetnica (4. i 5. ožujka) te u Mariboru održavao simpozij u spomen na nju (14. ožujka) u nazočnosti sestara i iz naše Provincije, cijela je Družba bila ujedinjena u duhu molitve i zahvaljivanja za zbrojene dane života i djela hrabre žene koja je stekla mudro srce i pokretačkim duhom dala impuls životu jedne Družbe koja već stoljeće i pol odolijeva svim vremenima, unatoč slabostima i umorima koji su pratili njezine članice, danas možda i ponajviše.

Zajedništvo duha i molitve življeno je tih dana i u našoj Provinciji Prečistog Srca Marijina. Za ovu prigodu s. Kata Karadža, provincijska predstojnica, dopisom je pozvala sve sestre Provincije na "molitveno zajedništvo i zahvalnost Bogu za snagu djela koje po našoj Utetmeljiteljici već desetljećima baštinimo". Taj dan, odnosno tih dana sestre su u vlastitim zajednicama slavile euharistiju, u nekim je zajednicama bilo upriličeno euharistijsko klanjanje, dan posta i molitve, iščitavana je duhovna snaga u *Pismima* Majke Margarite. Pojedine su zajednice upriličile molitvu, klanjanje, duhovnu obnovu s laicima, mladima te tom prigodom progovorile o životu i djelu Utetmeljiteljice, Družbi i njezinoj karizmi u ono vrijeme i danas. Brojni su trenutci koji su nas povezivali sa svim sestrama Družbe, živim i onim sestrama koje nas zasigurno prate svojim molitvenim zagovorom s nebeskih prostranstava zajedno s Majkom Margaritom Pucher.

Obljetnica rođenja Utetmeljiteljice koja prethodi 150. obljetnici utemeljenja Družbe prigoda je da se pitamo i preispitamo nismo li poput smokve koju Gospodin *prokle* jer nije dala roda, a imala je sve uvjete za davanje obilatog roda: bila je okružena izvorom vode, plodne zemlje, vlage dostatne za rađati, a *kitila* se samo beskorisnim ili malo korisnim lišćem. Međutim, prebirući po sjećanjima života i djelovanja Utetmeljiteljice i njezinih prvih sestara, kao i prvih sestara u svakoj našoj Provinciji koje su u svome vremenu bile poput *napukle trske* koju Gospodin nije slomio nego ozdravio i osnažio, ili poput *stjenja što tinja*, a Gospod ga

nije ugasio nego raspirio i ražario, uočava se da su *povjeravale sve Presvetom Srcu Isusovu u čvrstoj vjeri da će biti samo ono što je od vječnosti odredilo Presveto Srce te uzdajući se neprestano u Božji blagoslov* (usp. Treće i peto pismo Majke Margarite).

Na koncu, možda će molitveni oblik, riječima iz njezinih *Pisama*, (napisala s. Kristina Marijanović) najbolje izreći čežnju svih nas koji danas živimo djelo Majke Margarite, čežnju povratka na (I)izvor, čežnju povratka onome što doista trebamo biti u očima Gospodnjim, a manje ono što smo možda u našim stvarnostima svakidašnjeg života:

Za Crkvu, njezino vodstvo i sve vjernike: "Neka im dobri Bog uzvrati obiljem milosti jer su Njemu za ljubav preuzeli na sebe nemale poteškoće i neprilike za pravednu stvari. Svim srcem molim da započeti posao privedu kraju."

Za sve sestre naše Družbe i naše poslanje u ovom svijetu već skoro 150 godina: "Što se mene tiče, spremna sam na ovu žrtvu, ako dragi Bog želi primiti ovu malenkost. Za ovaj korak daje mi snagu ljubav i samilost prema siromašnoj i zapaštenoj djeci."

Za našu Provinciju kojaiza sebe ima 75godišnjuispisanu, ali prvenstveno proživljenu prošlost. I danas se nalazimo raspršene na razmeđu triju mentaliteta, u potrazi za identitetom vlastitih izvora, u neizvjesnosti pred iseljenim područjima i iskorakom u misijskom djelovanju: "Potvrđujem svoju čvrstu odluku da ostanem ovdje i da poduzmem sa svoje strane sve što je moguće kako bi se s vremenom više učinilo za odgoj mladeži. Svjesna sam da će sve ovo biti vezano sa žrtvom i borbom, ali ako nitko ne započne i ne prinese ovu žrtvu, dobro će biti zauvijek propušteno."

Za one kojima smo kao školske sestre franjevke poslane: "Smatram da se sestre ne trebaju previše brinuti. Mislim da će se sestre rado žrtvovati za siromašne. Vjerujem da je dragi Bog započeo ovo djelo na svoju čast."

Za pokojne sestre naše redovničke zajednice, ali i one koje će u budućnosti doći: "S moje strane sve će povjeriti Presvetom Srcu Isusovu i u čvrstoj vjeri da će biti samo ono što je od vječnosti odredilo Presveto Srce."

Dobrota Gospoda, Boga našega, nek' bude nad nama, daj da nam uspije djelo započeto po Majci Margariti i njezinim sestrama, djelo i naših ruku neka nam uspije danas (usp. Ps 90).

s. Ljubica Stjepanović

Austrijska provincija

Svaka zajednica naše Provincije, prema vlastitim mogućnostima, svečano je proslavila 200. obljetnicu rođenja naše Utemeljiteljice Majke Margarite Pucher. U provincijalnoj kući zajednički smo iščitavale knjigu *Stopama Majke Margarite Pucher*.

S radošću smo prihvatile poziv Mariborske provincije i sudjelovale na slavlju u Kapeli kod Radenaca. Jako smo zahvalne na tom izvrsno pripremljenom slavlju, svečanoj Svetoj misi kao i slavljeničkom programu koji je zaključen radosnim druženjem. Osjećale smo se ujedinjene s cijelom Družbom.

Za ovu obljetnicu u svakoj zajednici duhovno smo se pripremali molitvom trodnevnicu za našu Družbu i Svetom misom zahvalnicom.

U katoličkom listu *Nedelja* i u župnom glasniku slovenske župe sv. Ćirila i Metoda u Čelovcu/Klagenfurtu *Beseda* ukratko je predstavljena obljetnica naše Utjemeljiteljice Majke Margarite i povjesni početak naše Družbe.

Dana 6. ožujka učenici prvoga razreda škole Št. Peter, zajedno sa s. Uršom Šebat i odgojiteljicom Martom Habe, pripremili su kratku priredbu u kojoj su mladi, kroz prikladne tekstove i glazbu, mogli bolje upoznati tko je bila naša Utjemeljiteljica i kako je nastala naša Družba.

Dana 14. ožujka provincijalna predstojnica s. Ambrozija Potočnik i provincijalna savjetnica s. Karmela Kelih sudjelovale su na simpoziju o Majci Margariti Pucher u Kući matici u Mariboru. Po povratku, s mnogo zanosa, podijelile su s nama proživljene trenutke zajedništva.

s. Andrea Starz

Paragvajska provincija

Naša provincija Uznesenja Blažene Djevice Marije započela je 2018. godinu vraćajući se na povjesne početke: uvidjeli smo kako nas je vjera u Gospodina uvijek snažila i pomagala nam da ostanemo vjerne vlastitome pozivu. Tijekom 46 godina postojanja Paragvajske provincije Gospodin je neprestano pratio svaku od nas. Ovo milosno djelo obilježile smo na poseban način euharistijskim slavlјem i potom sestrinskim zajedništvom 21. siječnja na blagdan svete Agneze, zaštitnice naše provincijalne kuće.

U ovoj godini, kada se s radošću obilježava 200. obljetnica rođenja Majke Margarite Pucher, cijela se provincija pripremala za slavlje različitim aktivnostima. U obrazovnim ustanovama s učenicima i učiteljima molile smo devetnicu razmišljajući o životu Majke Margarite. Dana 6. ožujka slavljenja je svečana euharistija i organizirani su razni kulturni događaji u kojima su djeca i mladi častili Majku Margaritu kroz svoje umjetničke vještine.

I sestre su u zajednicama molile devetnicu, razmišljajući o životu Majke Margarite. Na dan slavlja okupile su se na Svetoj misi i euharistijskom klanjanju.

s. Evanilda Ramírez Cabrera

Rimska regija

Prigodom 200. obljetnice rođenja naše Utjemeljiteljice zajednice Rimske regije, u duhu zahvalnosti, ujedinile su se u molitvi i dale slavu Gospodinu za dar Majke Margarite i za njezino djelo koje i danas živi.

Polazeći od Korizmene okružnice Vrhovne predstojnice 2018., organizirana je molitvena trodnevница u čast Utemeljiteljice, stavljajući poseban naglasak na tri obilježja koji su karakterizirali njezinu osobnost: žena vjere i molitve, žena žrtve i žena majčinskog srca, čija je velika duhovna baština “prožeta intuicijom i ustrajnošću, poniznošću i poduzetnošću, ljubavlju prema siromašnima i brigom za sestre” (*Korizmena okružnica Vrhovne predstojnice 2018.*).

U iskrenoj molitvi pred Presvetim Oltarskim Sakramentom zahvalile smo Bogu za dar Majke Margarite, za njezin život, za dobro koje je učinila i za karizmu naše Družbe koju smo naslijedile.

Molile smo Gospodina za snagu da se u otvorenosti možemo suočiti sa svakodnevnim kušnjama i poslanjem koje nam je povjerenovo. Molile smo za novu životnost u našim zajednicama, za “sveti nemir koji nas potiče na djelovanje, kako bismo odgovorile potrebama ljudi u našoj sredini” (*Ljubav nas Kristova obuzima*, 31) te mogle “oživjeti početne odabire i svjedočiti Evangelje s radošću i zahvalnošću, s poniznošću i s duhom požrtvovnosti” (13).

Sjećajući se u zahvalnosti rođenja naše Utemeljiteljice, molile smo euharistijskog Isusa da osnaži naš identitet i duh pripadnosti, da moguemo živjeti naše posvećenje u duhu vjernog služenja i potpunog predanja tako da naše svjedočanstvo bude vjerodostojno i plodno; molile smo Gospodina da nam pomogne usvajati, po primjeru naše Utemeljiteljice “franjevački način života, koji nas čini suosjećajnim i velikodušnim, sposobnim graditi gostoljubivu zajednicu, u kojoj siromah i onaj koji je drugaćiji mogu biti primljeni s ljubavlju” (*Ljubav nas Kristova obuzima*, 14.).

Slavlje trodnevnice u čast svečane obljetnice 6. ožujka bila je dobra prigoda da oživimo zanos početaka, da ojačamo našu ustrajnost u *svetom djelovanju* i da obnovimo nadu kako bismo na pravi način odgovorile na izazove koji su pred nama.

s. Maristella Palac

Generalna kuća

Posljednjih mjeseci ove godine bile smo intenzivno usredotočene na jubileje koji su pred nama: 200. obljetnica rođenja Majke Margarite Pucher (2018.) i 150. obljetnica naše Družbe (2019.).

Osobnim i zajedničkim iščitavanjem povijesnog trenutka u kojem je živjela i djelovala Majka Margarita ulazile smo sve dublje u začetke i razvoj naše Družbe. U liku Majke Margarite kao i njezim pismima otkrivale smo zadržavajući Božji plan i Njegovu volju koju je ova ponizna i hrabra žena prepoznala, svesrdno prihvatile i koju je s vjerom i pouzdanjem u Providnost ostvarila. Nakon dva stoljeća s radošću poniremo u bit njezine osobnosti i odlučnosti što nas snažno potiče da i mi danas, u duhu njezina služenja, budemo ispružena ruka Božja među siromasima i potrebnima. Duh molitve snažio ju je i ona je prepoznala *kairos* kojem je vjerno odgovorila. Nije se dala smesti, niti je okljevala. Zato je u punoj slobodi pisala biskupu u Grazu da vjeruje kako je Gospodin preko nje započeo novo djelo

u Mariboru i da će ga On i nadalje voditi. Njezina malenost i duhovna snaga potakle su nas osobito na promišljanje o našoj svakodnevici i izvoru snage za vrijeme u kojem mi živimo. Užurbane pripreme za proslavu dana rođenja naše Utetmeliteljice u kući matici u Mariboru pratile smo s velikim zanimanjem. Svakodnevnim obavijestima i programima koji su se pripremali u Mariborskoj provinciji bile smo rado uključene u sve ono što se događalo. Pristizanje programâ proslave i raznih nadahnuća iz drugih provincija stvarali su među nama prelijepi mozaik zajedništva. Osjećalo se kako to zajedništvo ne stvara samo ljudska volja nego da dolazi od Duha Božjega.

U tom ozračju, dok su se vrhovna predstojnica s. Klara Šimunović i vrhovna zamjenica s. Vida Tomažič uputile prema Sloveniji na proslavu obljetnice, mi smo u generalnoj kući svečanom trodnevnicom zahvaljivale Bogu za život Majke Margarite i za bezbrojne blagoslove koje je Gospodin izlio na našu Družbu. A na dan njezina rođenja, 6. ožujka, zahvalnim euharistijskim slavlјem dijelile smo milosne trenutke zajedništva sa svim sestrama. Misli su nas vodile prema Kapeli, rodnom mjestu Majke Margarite i prema kući matici u Mariboru. Po povratku su nam s. Klara i s. Vida s oduševljenjem prenijele ljepotu ovoga susreta kojem su, uz brojne sestre Mariborske provincije, nazočile i sestre iz Austrije, Trste te iz triju hrvatskih provincija.

Budno smo pratile i simpozij *Mati Margareta Puhar in šolske sestre* koji se održavao 14. ožujka u kući matici u Mariboru. Zahvaljujemo sestrama iz Maribora za zapise i fotografije kojima su nam prenijele dio tog bogatstva i zajedništva.

s. Lidija Glavaš

Izdaje:

Provincijalat Provincije Presvetoga Srca Isusova
školskih sestara franjevaka Krista Kralja
21000 Split, Lovretska 9
Tel.: 021/ 319-805
Faks: 021/ 319-358

E-mail:

ssf.odjeci@gmail.com
skolske-sestre-franjevke@st.ht.hr

web:

skolske-sestre-franjevke.hr

Odgovara:

s. Andrea Nazlić

Uredništvo:

s. Karolina Bašić
s. Diana Dolić
s. Natanaela Radinović
s. Mirjana Puljiz

Naslovница:

s. Karolina Bašić

Oblikovanje:

Silvio Družetić

Tisk:

Jafra-print d.o.o.

